

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 ..
Negyed évre . . . 3 ..
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
juttatásos közlötnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. ezégnél

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő:

Feymann Gyula

üggyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A megtépett koszorú.

Azon az oldalon, ahol tele tudóval kibálják folyton-folyvást azt, hogy törpe, satnya nemzedék az, mely a haza ngyjainak babárait tépi, az érdemes ősök emlékéért méltón ünnepelni nem tudja, botrányos módon, fölháborítón, lázító sértéssel illeték Jókai Mórt, a magyar nemzet költőfejedelmét, akinek örökbecsű munkássága évszázadok mulva gyöngye, büszkessége lesz a magyar irodalomnak.

Azok, akik bombasztokkal, frázisokkal lődörögnek folytonosan a magyar nemzeti zászló alatt és kortes-hadjáratokon hurczolják, tépik a trikolort, ezzel a ténynyel, melyet most elkövettek, nem a hazaárulás bűnébe estek, hanem világos bizonyosságot tettek arról, hogy egész politikai működésük merő szemfényvesztés, a hazafias érzéseknek szinlelése és fölületes, kicsinyes érdekeknek szolgálata.

Lehet-e élő ember, akit a tisztesség, a közbecsülés és a nemzet hálája, szeretete ragaszkodóbban ölelne körül, mint azt a férfit, akitől hozzája nem méltó apró emberkéik kicsinylően és sértően nyilatkoztak?

Mi adott okot erre a föllépésre? Talán valami nagy államérdeket veszélyeztetett volna az a kormányjavaslat, melyről szó esett? Talán vér- és emberáldozat meghozatalát kívánta a kormány a törvényhozástól s a parlament epigonjai a haza érdekében tiltakoztak az ellen, hogy ez az áldozat meghozassék?

Nem.

Ilyesmí nem történt. Az történt csupán, hogy egy országos jelentőségű irodalmi munka honoráriuma fejében négyezer forintot óhajtott a kormány kiutalványozni a legnagyobb magyar írónak, annak az íróembernek, aki ha nem volna ma már közöztünk, százezreket költenének el a szobrára, arra az ércszoborra, mely valamikor Magyarország fő és székvárosának legdiszesebb helyét fogja ékesíteni.

A parlament nagyhangú epigonjai, a törpék meg akarták takarékoskodni a Jókai

Mórnak járó honoráriumot, nem azért, mintha nem tudnák, hogy egy állam költségvetésében ennek az összegnek jelentősége nincsen; nem azért, mintha nem tudnák, hogy a munkáért, melyet a koszorú költő végzett, ez a négyezer forint csak nyomorult honorárium, — hanem tisztán és kizárólag azért, mert klikkek vannak az országban, amelyek célul tűzték ki maguk elé, hogy ennek az élete alkonyán lévő félistennek utolsó éveit megkeserítsék.

Egész sorozata van már azoknak a cselvetéseknek, amelyekből az ehhez hasonló célzatosságok pattantak ki és amelyeket Jókai Mór szelid, nemes lelkének zaklatása végett eszeltek ki. A mai parlamenti botrány hírére fölháborodott az egész ország hangulata, mert ha Jókai Mór nem is volna olyan érdemekben nagy férfú, mint amilyen, tisztán csak előrehaladott korára való tekintetből is kötelessége volna minden jóérezsű embernek az, hogy őt ilyen nagymérvű zaklatásoktól mególtalmazza.

A nemzetnek kötelessége, hogy igazságot szolgáltatson legnagyobb élő fiának és ha megindulást találunk is mi abban a kijelentésben, melylyel Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke a Jókai ellen sujtott inzultust visszautasította, nem találhat a nemzet megnyugvást abban, hogy az ország parlamentjében nagyszámmal foglalnak helyet olyan urak, a kik a nemzeti érzéseknek legemlébb fogalmával sincsenek tisztában, akik az ország közügyeit higgadtan mérlegelni annyira sem képesek, hogy különbséget tudjanak tenni egy országos közügy és egy nyomorult négyezer forintos költségvetési tétel között.

Halhatatlan lelkű költőkirály, te a magyar irodalom apostola, ne támadjon szivedben keserűség láttára a rád törő rozszakaratnak és vak elfogultságnak. Örökzöld babérokodól óvezett homlokodra ne szántson barázdát az aggodalom, hogy ilyen torzszülöttei is vannak a te dicsőített népednek. Borongjon a te fenkölt szellemed a múltak fényes emlékein, meríts belőlük enyhülést és biztositókat arra, hogy az ifjúkorodban ki-

vívott szabad eszméket nem herdáljuk el és a te fényes neved jelében tovább fejlesztjük azokat minden gáncs és erőlködés ellenében.

A félvad embereket pedig ne számítsd a te nemzedet fia közé!

Városi közgyűlés.

Pancsova város törvényhatóságának április hó 21-én tartott II. rendes közgyűléséről a következő tudósításunk számol be.

A közgyűlést pontban 9 órakor nyitotta meg bajsai Zákó Milán főispán.

A bizottsági tagok közül jelen voltak: a tanács részéről: Mattanovich Adolf polgármester, Szabó János főjegyző, Roth Ferencz, Jovanovic Sándor, Bogoszlavjevics Vlasztimir, Bogdanov János tanácsnokok, Lestyánszky János főkapitány, dr. Karattur Arthur városi főügyész; a tisztviselők közül: dr. Pánzél Ottó főorvos, Pavlovics György főmérnök, Skersil János főszámvevő, Hoffmann Endre levéltárnok, Korsós Zoltán aljegyző, Kovács György alszámvévő és Preller Nándor közgyám, továbbá Alexics Pál, dr. Alexics Szilárd, Bachmann Antal, Bauer J. Ferencz, Brkics György, ifj. Christian Alajos, Dunatsik Frigyes, Graff J. Pál, Graff Gusztav, Germann Nándor, Horesch Antal, Jancsok Károly, dr. Jovanovic István, Karner János, Kracsun Péter, Kresadinacz Sándor, Kresadinacz Miklós, dr. Lazarovics György, Löwinger Lázár, May Markus, Martiu Iure, Mayer Károly, Nikolicz Zsika, Pavlovics Miklós, Radda Frigyes, dr. Radda Ignác, Rauszavjevics D. P. dr. Scsitinszky Adolf, Winterfeld János, Wittigschlager Károly, dr. Wittigschlager Rezső, Welker Dániel és Zieger Antal bizottsági tagok.

1. Jelentés az új kereskedelemügyi miniszter kinevezéséről. — Minthogy időközben Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter meghalt, s közgyűlés részvételének jegyzőkönyvileg adott kit-jezést és erről a gyászoló család is értesítették.

2. Polgármester havi jelentése tudomásul vétetett.

3. Belügyi miniszteri 11169 II. sz. a. kelt rendelete, melylyel az 1902 évi költségelirányzat bevételi részének 30. rovata alatt a közigazgatási költségek fedezésére a gyámpénztári tartalékalap terhére 2000 kor. felvételét megtagadta, azzal vétetik tudomásul, hogy a gyámpénztári tartalékalapból felvett 2000 kor. a város szegény árvái eltartására fordítandó, és ezen kiadási tétel jövőben ezen czim alatt veendő fel a költségvetésben.

4. Az I. kerületben megválasztott bizottsági tagok igazolásáról szóló jelentés tudomásul szolgált.

5. A pénzügyigazgatósági kirendeltség tárgyában leérkezett pénzügyminiszteri rendelet, mely szerint csak megyeszékhelyen állítható pénzügyigazga-

TÁRCA

Dal a Ponyaviczáról.

Írta: Czarina Szilárd.

Nem rengeteg, nem erdőség, mondhatni egy darab elvadult szántóföld az egész és hogy tényleg nem az, csak az emberek lustaságán múlt. De azért nekem az erdő, mert sok a fája, tekervényes utain madárdal kíséri az ábrándozót, füve édes illatot áraszt, a szélén meg ott terül el a víz, hosszú kígyóvonalba, de mozdulatlanul, holtan. Nem akarok sérteni, azonban mocsár lettél, te hajdan szép patak.

Itt járok a Ponyavicza partján. Bal oldalán kövér legelő, rajta méltósággal fehérlik a gulya, a juhnyáj. Ez a kettő még valahogy a régi, de már a ménes tiszta gebe, egyik-másik tagja szinte dögróvással van már a sovány házi kosztól.

És a Ponyavicza patak? A halászkok régi, kiapadhatatlan kincses bányája?

Mondom, hogy halott, annyira halott, hogy rothadni kezd s mint holttesten a férgek, tanyát üt a hátán az ezernyi ezer béka. Öreg pásztor feléje tereli a nyáját. De az állat nem kíván, a vízből, a mely holt s a melynek arczatjára rá van húzva a szemfedő, a béka nyál. — A legelőn ott ágaskodik egy pár kütgém, alján a hosszú valyú, de az öreg pásztor öreg ehhez is bizony szidja a mulandóságot, mely a szép Ponyavicza folyását megakasztotta. Bizony a mulandóság. Hej, csak ez ne volna! Milyen másképp volt ez nem is olyan régen. Egyszer tavasszal a hatalmas Duna gondolt egyet

s mint a duhajkodó legény, ha nem fér meg a bőrében, kiöntött. Milyen gyönyörű tenger volt egykor ez a legelő! Víz, víz, csupa víz, a merre csak a szem ellát. Azért nem félt ettől senki. A Duna haragja elmúlt s nyomán ott volt mindég az áldás. Ugyan ki ne örülne a Nilus áradásának? A sás, a nádrengetegről már csak mesét mond az öreg pásztor. Olykor, olykor megvakarja feje búbját s egy hosszú pillantást vet a gyöpre: mult időről gondolkodik. Mily vékony pénzű a gulya, mily sovány a juhnyáj? És milyen kevés minden: a marha, a víz, a legelő és — uram isten, milyen sok a pénz, és mégis, milyen sok a szegény ember. Nem érdemes ma már pásztornak se lenni. Minek, mikor már ennek is a törvény parancsol. Ott a dunaparton kígyózik a töltés, az az átkozott, az csinálta mindezt!

Kurjant egyet s botját hajítja az öreg juhász nyája közé, hogy rebbenjen szét a lusta birkafej. Nincs víz, nincs pusztaság, nincs már szabadság. Hogy volna, mikor a kuvasz nyakán is ott lóg a „kolajna”!

... És míg a Ponyavicza jobb oldalán bűjában élkesereg az öreg juhász, balján ott a kis pagony, az az elvadult szántóföld, a mely mint valami modern doktor, rabánul a legelőre, a vízre s csudálkozik azon, mért szidalmaz az öreg juhász, mikor idét a baloldalán a rezgő nyárfával bekésen megfért a tölgy is és szépen fejlődésnek indult? Nyárfa és tölgy egy rakásou. Ilyen az élet!

Nézzétek meg azt a korhadó fűzfacsoportot. Már régen várják a pusztulását de ő még tartja magát. Korhadt, romlott, teljesen haszontalan, némelyiken csak a kéreg magyarázza, hogy valaha fa volt ez is, de a mint a tavasz édes illata végig száguld a me-

zőségen, az öreg fűzek, miut régmúlt harcok kipróbált bajnokai, rúgyeznek, virágoznak újra.

Nézem a tölgy csemetét, nézem a pusztuló fűzet. Az egyik a mult, a másik a jövő. A fűz koronája fölött hányszor csapott össze az áradó Duna hulláma? Heteken át ott gubbasztott a romboló víz fenekén és várt türelemmel, megadással, mikor vonul el a hullám, hogy kihajtsan újra, hogy szedjen erőt megbirkózni egy másik vízarádattal. Mikor ültették, ki volt ápolója? Az öreg juhász se tudja. Pedig ő régen nézi a fűzek harcát a vízzel.

És nézem azt a szép darabka földet, a hol fiatal tölgyet ültetett gondosan, vigyázva az emberi kéz. Szépen, sorban, minden darabot számon tartva. Ápolják, nyesik, öntözik, segítik a fejlődését. Minden évben kipusztul tiz, húsz, de pótoljuk újjal, szebbel, jobbal.

Ezt látja a pusztuló fűzes, ezt látja az öreg juhász és azért karomkodik, azért szidja a kort és a kor emberét. Hej, ha az a magas gát nem volna, hol volnának ezek a tölgyfakölykök? Hát azért kellett a gát?

Mikor az nem volt, milyen végtelen volt itt a tengernyi legelő is ott a faluban, a honnan a torony idelátszik, milyen boldogok voltak az emberek! Most rabság minden, de minden. A furulyaszó se olyan, mint régen, a dal sem az ami volt. Dalra, furulyára nem ér rá az öreg juhász. Figyelni kell, van-e kolonc a kuvasz nyakán, aztán ott a barázda, azon túl a marha legelészik, oda juhok egy tapodtat se szabad tenni.

Ilyen időket élünk, hiába! Az urak már azt hiszik, hogy a birka okosabb lett és meg találja

tóság és ennél fogva a város kérelme nem teljesíthető, — tudomásul vétetett.

6. A közigazgatási bizottság évi jelentése miután 15 napig közszemlére fektetve volt, — tudomásul vétetett.

7. A hivatalvizsgálati jegyzőkönyv tudomásul vétetett és 15 napig a főjegyzőnél fölfektetendő.

8. A segédmérnök kinevezése tudomásul szolgál s ezzel kapcsolatban határozatba ment, hogy a 9 év óta a város ideiglenes szolgálatában álló műszaki tisztnak, Hesse Albertnak három hónapi határidővel fölmondandó.

9. A közigazgatási bizottságban megürit 2 helyre 45 illetve 44 szavazattal megválasztott dr. Lazarovics György és dr. Alexics Szilárd.

10. A szakbizottságok kiegészítése. Az igazolóválasztmányba dr. Jovanovics István, a jogügyi bizottságba dr. Jovanovics István, az építészeti bizottságba Rániszavljevics D. P., a gazdasági bizottságba Kresadinacz Miklós, árvászéki kültagoknak Alexics Pál, Kresadinacz Sándor és Fa István, a jövedéki felügyelő bizottságba Kresadinacz Sándor és a számonkérésébe dr. Lazarovics György választott meg egyhangulag.

11. Az esküdtek alaprajstromának összeállítására kiküldendő bizottságba dr. Jovanovics István választott meg.

12. A polgármesterek aradi értekezlete alapján tett tanácsi javaslat folytán elhatározott, hogy a város részéről és felterjesztés útján megkéressék a kormányt, hogy a városok közigazgatási költségeinek viseléséhez az állam is hozzájáruljon annyival is inkább, mert a megyék hason költségeihez már évek óta hozzájárul.

13. Az adókövető bizottságba bizalmi férfinak, a tanács által ajánlott Löwinger Lázár helyett a Bachmann Antal által ajánlott Winterfeld János bizottsági tag választott meg.

14. Gyámpénztár 1901. évi mérlege elfogadtatott és jóváhagyás végett a miniszternek felterjesztetik.

15. A telekkönyvi átírásokért fizetendő városi átíratási díjakra vonatkozó szabályrendelet a folyó év végével hatályát veszti, miért is a tanács előterjesztése folytán ennek 10 évre leendő meghosszabbítását kéri a minisztertől.

16. A temesi rév jog használatára fennálló díjszabályzat módosítására vonatkozó tanácsi előterjesztés elfogadtatott és miniszteri jóváhagyás alá terjesztendő.

17. Tanácsi indítvány a temesi rév jog használatára eddig fennállott gyakorlat megváltoztatása tárgyában, elfogadtatott. E szerint a bérlőnek a bérlés fölmondandó és a kompartment házi kezelésbe veendő a kompartment pedig esetleg a bérlőtől megveendő.

18. A pancsovai Parkegyesületnek a városi népkert, faiskola és faültvények saját kezelésébe és ápolásába leendő átvételére vonatkozó ajánlata hosszabb vita után elfogadtatott és a szerződés megkötésével a városi tanács megbízott.

19. Egy városi homokbánya megnyitására vonatkozó javaslat elfogadtatott és a torontáli h. é. vasutak indóháza melletti homokbánya újból megnyitandó. A homoknak köbméterkénti ára helybelieknek 80 fillér, vidékieknek 1 kor. 20 fill.

20. A vadászterület bérbeadására vonatkozó árverési feltételek, melyek szerint vadászati jog a legtöbbet ígérőknek adandó, elfogadtattak.

21. Egy tenyészméneke kicserélése vonatkozó jelentés tudomásul vétetett.

22. A 200 koronán aluli városi munkálatok biztosítására megtartott árverés eredménye tudomásul szolgál, illetve a következő eredményre hagyott jóvá: a kőműves munkálatokra Germann Nándor 16¹/₂% engedménnyel, az ácsmunkálatokra Antonovics István 10% engedménnyel, az asztalos munkálatokra Weisz Ede 7% engedménnyel, a lakatos munkálatokra Zaluzsky Tamás 2% engedménnyel, a bádogos munkálatokra Marek Ferenc 4% engedménnyel, az üveges munkálatokra Mayer Ferenc fia 3% engedménnyel, szobafestői munkálatokra Hönig Rezső 2% engedménnyel és a mázó munkálatokra Richter Antal 10% engedménnyel való ajánlata fogadtatott el.

24. A magy. keramiai gyár és Leovics Jánosnak a József főherceg utoza kikövezésére vonatkozó ajánlatai hosszu vitát kellettek, melynek vége az lett, hogy a közgyűlés nevezett utca kikövezését elhalasztotta; Dr. Karattur Arthur a város érdekében felebbeszélt jelentet be ezen határozat ellen.

25. A gazdasági bizottság javaslata folytán a városi földek bérbeadásánál közreműködő városatyáknak szabályszerű napidíj fizetendő. (Új kiadási tétel. Haladunk a korrallal!)

26. Wittling-r Bélának a „Pancsova“ álmomásnál létezett tekepálya után 12 koronányi évi bérösszeg elengedtetik.

27. Segélyezéseket engedélyeztek: Kovács György alszámvevőnek 100 koronát, Hrechus József díjnoknak 60 koronát, Dinczer József és Baletics Jakab díjnokoknak 50—50 koronát, mely összegek amnis teri jóváhagyás után az előre nem látható kiadási rovat terhére kifizetendők.

28. Lujanszky S-b6 rendőr tizedes, 25 évi szolgálat után és miután jelenleg teljesen szolgálat képtelen május 1-től évi 504 koronával nyugdíjaztatott.

29. Az engedélyezett segélyekről szóló tanácsi jelentés tudomásul vétetett.

30. Szabadság engedélyeztetett és pedig 6—6 hetet, Mattanovich Adolf polgármesternek, Szabó János főjegyzőnek, Jovanovics Sándor, Bogoszlavjevics Vlasztimir és Bogdanov János tanácsnokoknak, Lestyanszky János főkapitányának, Pavlovics György főmérnöknek, dr. Pánczél Ottó főorvosnak, dr. Nenadovics Lyubomir, dr. Theodorovits Panta kerületi orvosoknak, és Szvoboda Sándor tiszteletbeli alkaptányának; 4—4 hetet Lócz József és Rakicsics Sándor alkaptányoknak, Korszós Zoltán aljegyzőnek, dr. Karattur Arthur főügyésznek, Hoffmann Endre levéltárosnak, Preller Nándor közigyámszónak, Spiegel Gyula tanácsi kiadóknak, Kada Gy. adótitárnak és Barnard Arthur bejelentési hivatali kiadóknak. A szabadságok megkezdését a szolgálati viszonyokhoz képest a polgármester állapítja meg. Az engedélyezett szabadságidőbe az év folyamán időnkint igénybe vett szabadságok beszámítandók.

31. A városi monographia megírására, többek hozzá szólása után, 3000 kor. segély engedélyeztetett. A kiadó azonban köteles a kéziratot a Christian Antal, Graff J. Pál, dr. Sescitinszky Adolf, dr. Kaszapinovic Szvetisláv és Pavlovics Miklós tagoktól álló bizottságnak megbírálás végett bemutatni. Ha a bizottság ítélete alapján a városi segély folyosittatik úgy kiadó köteles a városnak a műből 200 drb magyar, 30 drb német és 30 drb szerb nyelvű példányt átengedni.

32. A városi tisztviselők fizetés rendezése czéljából (?) bizottság küldetett ki azzal, hogy az tegyen a közgyűlésnek javaslatot. A bizottság tagjai: Christian Antal, Bachmann Antal, Graff J. Pál, May Markus, dr.

Radda Ignác, dr. Sescitinszky Adolf, dr. Alexics Szilárd, dr. Jovanovics István, dr. Kaszapinovic Szvetisláv, Jovanovics J. Pál, dr. Lazarevics György és dr. Gadjanszky Lyubomir. (Ebben a kérdésben a közgyűlés most már úgy szerezte határozata: hogy fog határozni. Kíváncsiak vagyunk a tisztviselő nélküli bizottság mikor fog a sokszor megható phrázissal méltatott fontos ügy megoldásához?)

33. Az újonnan épített tűzoltó-laktanya átvétele jóváhagyott és végleg a város tulajdonába átvételeztetett.

34. A Klastrom és Iskola utcák rendezése és újból való kikövezése sürgősnek mondatott ki és az építészeti hivatal utasított a szabályozási terv és költségvetés azonnali elkészítésére, mely aztán egy rendkívüli közgyűlés elé terjesztendő.

35. A városi csatornázási tervek végleges elkészítése czéljából a miniszterium részéről követelt 700 korona engedélyeztetett.

A közgyűlés, melyen délután Mattanovich Adolf polgármester elnökölt, este 1¹/₇ órakor ért véget.

A gazdasági munkássegélyező pénztár.

(A gazdasági munkássegélypénztárról szóló törvény hiányos szerkezete.)

Az az új elmélet, amely szerint a közigazgatás tulajdonképeni feladata a javítás, az igazítás, a társadalmi, gazdasági stb. sérelmek orvoslása — talán sehol sem látható oly kézzel fogható alakban, mint Darányi földművelési miniszter működésében, aki már azelőtt, hogy Széll Kálmán kijelenté, miszerint a közigazgatáshoz szív is kell — minden törvényjavaslatával beigazolta, hogy a gazdák és munkások érdekeit csakugyan szívén viseli.

Erről tesz bizonyosságot az 1900. évi XVI. t. cz. is, amelyet a munkássegélypénztár létesítése tárgyában alkotott. Kétségtelen, hogy az egyik legüdvösebb alkotása újabb honi törvényhozásunknak. Azonban tagadhatlan, hogy a törvény formája nem volt képes megvalósítani eddig a czélt, amelyet maga elé tűzött.

Hiszen köztudomású tény, hogy a mezőgazdasági munkások és családok idegenkednek a munkássegélypénztár egyesületétől.

Pancsován alig lehetett pl. 50 munkást kapni a városi törvényhatóság nagy erőfeszítése és egyesek rábeszélése folytán. A járásban egyetlen egy tagot sikerült beírni. Szóval a törvényhozó nem nyult mérséki kézzel ehhez az eszméhez: a munkássegélypénztár alapításához, mert csak parancsot bírt alkotni és nem törvényt.

Mert bizony a törvényalkotás művészet ám még nagyobb művészet, mint a jó közigazgatás.

A jó törvény megalkotásához ugyanis az szükséges, hogy az úgy legyen megszerkesztve, miszerint az önmagát valósítsa meg, holott hiányosan alkotott törvény csak egyszerű parancs, amely bármily szigorú legyen is, nem képes megvalósítani a benne rejlő czélt, eszmei tartalmat.

A munkássegélypénztárról alkotott törvény még nem is bír a parancs jellegével sem, hanem csak egy óhajtat, egy rendkívül humanus gondolatot fejez ki; teljesen a munkások kényére bízván, hogy beépnek-e, vagy nem.

Hát hiszen ez természetes dolog, hogy valakit erre kényszeríteni büntető záradékkal nem is volna

Folytatása a mellékleten.

A vén leány.

Írta: Lengyel Laura.

Mindenikünk életében — mondta Barcsy Béla — száz meg száz olyan dolog van, mit nagyon szeretnénk kitörölni belőle. Nincs olyan nemes, kiváló és jó ember, ki néha-néha álmatlan éjszakáin szegyetől vérvörös arczát ne fúrná be mélyen párnáiba. Ilyenkor a komizságit juttat eszébe. Azok a méltalanságok, csalások, árulások, melyeket mások ellen elkövetett, rendszeren olyanok ellen, kik szerették és jók voltak hozzá.

En részéről soha sem tartottam magam különösen kiváló és jó embernek. Becsületes fiu vagyok, mind a mellett, ha álmatlan éjszakákon leszámolást rendezek lelkeimmel, nem átalán jól potonverni magamat. Ilyenkor azonban mindig van egy vigasztalásom, ami megnyugtat. Tudom, hogy egyszer életemben nemcsak korrektil, de nemesen viselkedtem egy szegény, magános szívrnek boldogságot szereztem egész a srig, sőt talán még a koporsójában is.

Ezelőtt tíz évvel történt a dolog. Én akkoriban huszonkét éves ifju ember voltam. Az apám gazdagságának híre följutott ide Budapestre is és én huszonkét éves koromban már nem egy divatos színész nő és elegáns nagyvilági dáma barátságával dicsekedhettem.

Ebben az időben kerültem a Zombory Ilma keze közé. Ti tudjátok, ki volt tíz évvel ezelőtt Zombory Ilma? A fiakker-lovak ma is meghatottan bólingatnak, ha a nevét hallják, apáikról maradt rájuk a mondá, s hogy ebben az időben a fiakker-lovak állása csak amolyan szinekura volt. A Zombory Ilma kocsiját minden este a lelkes ifjuság húzta haza.

En akkoriban leütem volna mindenkit, ki Zombory Ilma uralkodását nem tartja örökkévalónak, pedig tíz év sem kellett hozzá és kivéült a trikóiból.

Voltaképen már akkor sem volt egészen fiatal. De a vénülő szép asszonyok a legveszedelmesebbek, hát még a vénülő operett-primadonnák. Zombory Ilmának nem kell nagyra lenni győzelmével. Egy pil-

lantást vetett rám és én rabszolgája voltam, tehetett velem, a mit akart.

Egy szép napon azt tette velem, hogy kidobott. Ma már belátom, hogy ez volt a legnagyobb jöttete. Nem vagyok babonás ember, de mondhatom, különös balsors üldözte azokat az embereket, kiket a szép Ilma huzamosabb ideig méltatott kegyére. Az ember örülhetett, ha vagyoni roultis aran füzette meg boldogságát. Néha-néha azonban jött egy szenzációs törvényszéki tárgyalás: a főváros ismert gallérija a vadlo tak padján... Szórványosan egy egy revolver csattanása... Mondom, fatális asszony volt a szép Ilma, tudán kívül vitte magával a balsorsot, a rombolást, a gyászt...

De akkoriban még nem láttam olyan világosan a helyzetet s mikor a szép Ilma kidobott, azt hittem, hogy vége a világnak. Még ma is megreszket a szívem, ha azokra a gyötrelmes nappalokra és lázban átvirrasztott éjjelekre gondolok. Egy hétig lázongtam, vívódtam, aztán kimerültek az idegeim és valami jótékony apátia fogott el. Egy nap ott ültem szobám ablakánál és nezem le az utcára, meg a szemben lévő kis trafikos boltra. Nem láttam semmit, senkit. Lélek nélkül, bambán, értelmetlenül, elfáulva, összerörve a nagy szívbeli gyötrelmetől, egy szép napon, magam sem tudom hogyan, de észrevettem Lotti kisasszonyt.

A Lotti kisasszonyé, meg a testvééré, Annáé volt a trafikos bolt. Ide jártam le szivart vásárolni. Ha szobám ablakából lenéztem, egyenesen az ő kis boltjukba láttam. Nem sokat törődtem velük. Először, mert minden gondolatom, minden érzésem Zombory Ilmánál volt, másodsor, mert csunyább, soványabb, öregebb két kisasszony nem igen volt Budapest városában, mint Lotti és Anna.

Es mégis egy napon megakadt a szemem a vén leány szaráz, sovány alakján, hervadt arczán, beesett örömtelen kék szemén és arra gondoltam... Mikor az ember maga is boldogtalan, mindig érzékenyebb más ember szenvedése iránt... Arra gon-

csalni a barmot. Azért van ott a legelő közepén az istentelen hosszú barázda, nehogy átmenjen a birka a barom országra.

... Messziről mintha fényes aczélon törne meg a napsugár. Az öreg jól sejt. Egy fittyentéssel magához parancsolja az ebeket, néha megvan-e a kolonc, megvan-e a paléta a kutyaadóról?

Bizony fegyver az, a minék fénye idevillog, csendőrök járnak erre. Nem hiába radvilág ez. Az öreg jó messzire kerül az ellenkező oldalra, a mint a csendőrök közelednek. Ott bibelődik a számár körül, hogy ne kelljen a tollas embereket megstívegelni.

A fiatalos tölgyes széléről nézem a mezőt, a buja, kövér legelőt. Odább, közel a Dunához hosszú vonalban kigyózik a töltés, az öreg juhász réme. A hatalmas Duna, mint egy szelidített vadállat apró hullámokban mossa, nyaldossa lábát s ha néha rossz álmaiban megszállja a féktelen, régi düh, az a hatalmas óriás kigyó, a töltés, visszakorbácsolja medrébe.

A pusztuló fűzes s az öreg juhász várják, várják az öreg Duna látogatását s ebben a hosszú várakozásba beleöregednek, belefáradnak egészen. A hátuk mögött lassú, de egyre növekedő erővel fejlődik a fiatal tölgyes erdő, előttük terül el a buja legelő, ott száguld a ménes, kolompol a gulya, de mindezen érzik valami, a mit az öreg juhász már nem tud kimondani. Szép a madárdal, de nem a régi, kövér, buja a legelő, de az se a régi, a Duna se az már, az emberek sem azok már.

Egy elfojtott sohajtas megmagyaráz mindent: „Uram Isten, de nagy e földön a szegénység, a nyomorúság!“

helyes dolog. Ez már magával azzal a humánus eszmével is ellenkezik, amelyet a törvény szelleme ezúttal tüzött ki.

A törvényhozónak azonban más módszer is rendelkezésére, sokkal célravezetőbb mód — mint a büntetés.

Ugyanis — kiknek áll érdekében az, hogy a munkások biztosítva legyenek? a gazdának, aki fel van mentve attól, hogy balesetnél a gyógyköltségeket fizesse munkásaiért, ha t. i. munka közben sérült meg a munkás önhibáján kívül.

Ellenkező esetben az 1898. évi XXI. t.-cz. értelmében 30 napig a munkaadó kötelessége a gyógyítás költségeit fedezni. Csodálatos tehát, mikor az állam annyi munkást foglalkoztat, nem vette figyelembe, hogy a munkaadóra nézve is nagy előny rejlik abban, ha a munkások baleset-ellen biztosítják magukat.

Ezt az elvet ugyancsak alkalmazva, nem kényszer, de az okszerűség útján oda lehetne hatni, hogy maguk a munkások is belátják, hogy amikor a törvény csak óhajts formájában állította eljük a biztosítás eszméjét, akkor éppen nekik kell azt felfüggeszteni a törvény előnyeivel sorsukon segíteni — különben nem kapnak munkát, ha okatlan módon visszautasítják a biztosítás előnyeit.

Ugyanis csak azt kellene miniszteri rendeletben a hatóságoknak utasításba adni, hogy állami, községi munkáknál, vagy állami gazdasági telepeken csakis olyan cselédek, vagy munkások vétessenek föl s kapjanak munkát, akik már tagjai a gazdasági munkás-segély pénztár egyesületnek, s tagsági díjaik a munkabérekéből fizetessenek, különben a baleseteknél és megbetegedések alkalmával az illető munkavállalkozó, vagy gazdasági intéző fogja a gyógyítás költségeit fizetni, aki a munkásokat és cselédeket elfogadta.

Bizonyosra lehet venni, hogy ezzel a rendelettel hamarabb célzt fog érni a törvényhozó, min a legeszményibb jószándék bizonyításával.

A Szentcsongrád közt építő Tisza-híd, a sövényházi ármentesítő társulat csatorna-építési munkálatai, a tápéi vasúti híd, a vármegyei utahálózat építése ezer és ezer munkást foglalkoztatott — és egyetlen egy sem akart belépni a segélypénztár egyesületbe — holott ha a miniszter elrendelte volna, hogy balesetnél a vállalkozó köteles fizetni gyógydíjat, ha olyan munkást fogad fel, aki nem tagja a munkás-segélypénztár egyesületnek — úgy néhány ezerre rugna már azoknak a száma, akik beléptek volna az egyesületbe.

Eszembe jut mindíg, valahányszor egy humánus eszmét magában foglaló, de esonkán megalkotott törvény szakaszait olvasgatom, hogy II. József üdvös rendeleteinek is az volt a hibája, hogy éppen a lényegét, a megvalósítás elvét hagyta figyelmen kívül s azért nem ért vele célzt.

Ha például a burgonya-ültetést azzal az intézkedéssel adta volna ki rendeletbe, hogy mindazok, akik egy hold területen burgonyát ültetnek, azok bizonyos kedvezményben részesülnek — bizonyosan gyorsan elterjedt volna a burgonya-ültetés.

Épp így van az állam a gyümölcstermeléssel is. Magyarország utalva van a kertészeti és gyümölcsészeti agrikultúrára. De ingyen kiosztott facsemetékkel és ismeretterjesztő könyvekkel, hazafias ajánlásokkal ezen a téren nem sokra fogunk menni. Ehelyett többet érne, ha a kormány keresztül vinné, hogy az a birtokos, aki gyümölcsöst létesít, hatósági

úton jóváhagyott tervrajz és facsemete csoportosítására szerint: gyümölcsös kertje után 5 évig állami adót ne fizessen — akkor rohamosan fogja a gyümölcs-tenyésztést itt fellendíteni.

Mert hiába, a törvényalkotás is művészet. Még tán nagyobb művészet, Bismarck szerint, mint a kormányzás. dr. H. J.

H I R E K.

Horánszky Nándor halála. Szomorúan lengtek múlt vasárnap a gyászlobogók az egész országban a középületeken, hirdetve a nagy politikus, kiváló államférfi, Horánszky Nándor, keresk. ügyi magy. kir. miniszter halálát. A fájdalom panaszhangja zúgott végig az országon; mély megdöbbenés vett erőt nemcsak az összes politikai pártfeleken, hanem az ország összes lakosságán. Harmincz éven át szolgálta Horánszky a hazát, hűen, odaadón s a legszentebb honfium szeretettel. Alig hat hétig töltötte be azon díszes állást, melyre a királyi kegy emelte. Hogy mi volt Horánszky a magyar közéletben, azt mindenki tudja. Hogy mi lett volna s mit tehetett volna, mint miniszter azt csak sejtetni lehet. Ha a kérlelhetetlen halál az elhúnyt fényes pályáját oly gyorsan, váratlanul meg nem szakítja, bizonyosan sok szép, s a hazára áldásos eszmét valószínűleg volna meg. Horánszky magas képzettsége, széles körű ismeretei, vasakarata, erőlye és elszántsága biztos reményt nyújtottak, hogy erős kitartás mellett a nemzet jogainak érvényesülnie kell. Sokat, igen sokat tett volna Horánszky nemzete, hazája érdekében. A megalkuvást nem ismerő halál azonban nem engedte Horánszky-nak, hogy eszméinek diadalra jutását megérje. Munkásságának 64 évében, április 19-én este könyörtelenül kiragadta szerető nemzete karjaiból. Ma már ott nyugszik a hideg anyaföldben, melynek jólétéért, felvirágzásáért küzdött egész életén át. Temetése az ország őszinte részvétele mellett hétfőn, e hó 21. délután ment végbe.

Személyi hír. Városunk főispánja, Zákó Milán családjával együtt a gör. kel. húsvéti ünnepekre a múlt héten Zomborba utazott, a honnan e hét elején tér vissza.

Gör. kel. húsvét. Gör. kel. hitvallású polgártársaink ma, holnap és holnapután ünneplik a szent húsvét ünnepeket. A feltámadás ma hajnalban volt. Boldog ünnepeket kívánunk.

Névnapi ováció. A főgymnasium tanuló ifjusága az intézet érdemes igazgatóját, Tordai Györgyöt, nevenapja előestéjén, szerdán este igen szép ovációban részesítette. Az ifjuság Faragó Lajos tanár rendezése mellett, este 7^{1/2} órakor gyűlékezett a városháza előtt s ott meggyújtva a lámpionok gyertyáit az intézet zászlója alatt, s Schirka zenekarának tüzes hangjai mellett vonult az ünneplő lakása elé,

hol Ignatyov Milorad VIII. oszt. tanuló hosszabb beszédben üdvözölte Tordai igazgatót, nem csak mint kiváló műveltségű tanárt s igazgatót, hanem mint az ifjuságnak szerető atyját s biztosította az ünneplőt hogy ha egykor meg is válnak az intézettől, mindig hálával fognak reá gondolni. Elteti a szerettet igazgatót, mit az ifjuság lelkesült háromszoros éljennel kísért. Tordai megköszönve a szép ovációt, az ifjuságot Isten imáadására, király iránti törhetlen hűségre s a haza iránti szeretetre intette. Biztosította az ifjuságot, hogy ezentúl is szíven viselendő tanításukat s nevelésüket az igazgató szívélyes szavait a tanulósg lelkes éljennel hálálta meg. A beszédek elhangzása után az ifjuság a vezető tanár, Faragó Lajos által igen ügyesen rendezett menetben vonult el.

Csütörtökön d. e. a tanári kar s hitoktatók tisztelegtek az ünneplőnél, ki délbén fényes ebédet adott, melyen a tanári kar összes tagjai, a nősek nejeikkel, s a hitoktatók vettek részt. Ebéd közben megérett a szebbnél szebb toasztok árja. A díszes társaság a késő délutánig maradt együtt a köztisztületben álló igazgató vendégszerető házában.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Feymann Gyula ügyvédet, a pancsovai adókövető bizottság elnökhelyettesévé nevezte ki.

Hivatal vizsgálat. Pethő János, kir. tanácsos, a temesvári póstakerület igazgatója a héten az itteni póstahivatalt megvizsgálta, hol is mindent a legnagyobb rendben talál, miért is Fodor József, felügyelő-s hivatalfőnöknek megelégedését és elismerését fejezte ki.

Tanítógyűlés. A pancsovai tanítói fiókegylet csütörtökön, május hó 1-én tartja tavaszi rendes közgyűlést T.-Almásón. A közgyűlés tárgyai: Elnöki megnyitó, jegyzőkönyvhitelesítő, hírlaptudósítóválasztása. A kirándulások nevelés és oktatási szempontból, előadó Schidek Ágoston, t.-almási áll. isk. ig. tanító. Ifjusági egyletek, előadó Faragó J. kir. s. tanfelügyelő. — Főgyeleti elnökség átirata. Eötvös-alap ügye. Elnöki jelentések, indítványok; interpellációk. A közgyűlés, melyet 9 órakor választmányi ülés előz meg, a község háza díszes tanács termében fog 10 órakor megtartatni. Gyűlés után a Herrmannféle vendéglőben társas ebéd lesz.

Esküvő. Hornung Péter, férfiruhakereskedő ma d. u. tartja esküvőjét a minoriták templomában özv. Fölker Johanna úrnóval.

Beteg elnök. Mint részvétellel értesülünk a Dél-magyarországi tanítóegylet érdemdús elnöke Schenk Jakab, fehértemplomi polg. isk. igazgató nagy beteg, úgy, hogy hosszabb szabadságra kellett mennie. Reméljük s szívből óhajtjuk, hogy a kiváló pedagógus s tanár egészségét mielőbb visszanyerje. Betegsége ideje alatt az egylet ügyeit Molnár József I. egyt. alelnök vezeti.

Halálozás. Lisz Károly aranyozó, iparosaink egyik legrokonszenvesebb tagja, tegnap d. e. két heti súlyos betegség után meghalt. A megboldogult 25 éven át volt a helybeli önk. tűzoltóegyletnek tagja és szertárosa, s ezért a tűzoltóegylet testületileg, zenével vonul ki temetésére, mely ma délután 6 órakor lesz. Az elhunytban Dr. Kiss Endre gymn. tanár apósát gyászolja. Nyugodjék békével!

Eljegyzés. Bászta János, Temeskubinból eljegyezte Protolipácz Mariska kisasszonyt Pancsovárról.

Iskolalátogatás. Faragó János kir. s. tanfelügyelő a lefolyt héten a lajosfalvi községi iskolát látogatta meg.

doltam, hogy ez a leány lehet már harminczöt éves és még soha egy örömteljes perce nem volt, hogy így teit az élete lemondásában, egyhangúságban... Egyik nap jött a másik után és mindenik elvitt valamit arca rózsáiból, szeme tüzből, haja fekete-géből. Milyen szomorú lehet az ilyen élet, mindnap remegve számítani az ősz hajszálakat, nézni az egyre jobban fakuló arcot, s az egyre bánatosabb két szemet...

Nem tudom, Lotti kisasszony észrevette-e reá irányított tekintetemet, de annyi bizonyos, hogy néhány pillanat múlva bevonult a kis bolt hatterébe. És ettől a naptól kezdve állhatatosan kerülte tekintetemet. Egyszer, mikor lent voltam a boltjukban, szivarvágatás közben véletlenül odaért a kezem a kezéhez és lángvörösré gyúlt az arca.

Hazudnék, ha azt állitanám, hogy egy csöppet is érdekelt a dolog. Ki törődik egy csunya, száraz, vén leány dolgával? Akkor, igaz, egy délután ellágyultam, de az is csak amolyan filozófiai ellágyulás volt, azóta megint a magam bajával foglalkoztam s éreztem, hogy tenni kell valamit.

Este levelet irtam Ilának, a levélben csak ennyi volt:

„Bocsásson meg — de szeretem. Most is, ma is, örökké... Legyen irgalmas hozzám. Csak egy szót írjon és én rabszolgája vagyok. Hiszen lehetetlen nem tudnia, hogy mennyire imádom.“

A levelet magam akartam földelni a postán. Utközben fölszakítottam a borítékot és még egyszer elolvastam, vajjon kifejezi-e eléggé szerelmemet, szenvedésemet? Ostobának, üresnek és semmitmondónak találtam. A borítékot eldobtam és bementem a trafikba szívtart venni, aztán már magam se tudom, hogyan történt a dolog, véletlenségből a Zombory Ilának szóló levelem ott maradt egy szivaradóbox mellett.

Én észre sem vettem, csak akkor tudtam meg a dolgot, mikor hazamenet levelet találtam az asztalomon Lotti kisasszonytól. A levél így szólt:

„Minek tagadnám, hogy szeretem? Önök látnia kell azt arcomról és biztosan lát a is. Ha csak szívemre hallgatnék... de így is... miért nem mondanám meg, hogy boldoggá tett a levele? Azt hittem, meg kell halnom a boldogságtól, mert még álomban sem mertem hinni, hogy maga is szeret engem“

Én nyíltan beszélhetek, mert nincs rá mód, hatalom — még ha a szívem belé szakad is, — hogy elfogadjam szerelmét. Harminczhat éves vén leány vagyok, maga pedig fiatal, szép, nagyjövű ember... s én nem szerettem úgy, a mint szeretem, ha ezt nem felelném Önnek.

Isten Önnel, uram! Nekünk nem szabad többet egymást látnunk. Én — én örökké szívemben őrzöm emléket, de magának el kell engem felejtenie, mert én öreg, összetört, szerencsétlen teremtés vagyok és magának nem ilyen hitvest tartogat az ég. Ne higgye, hogy valaki az életben jobban szeresse, mint én, — a szívem vérevel válnám meg minden szenvedéstől, — de nem egymásnak valóok vagyunk és önnek mindeképen le kell mondania erről a szerelemről.

Le arról, hogy engem lásson, le arról, hogy rám gondoljon. Hagyja az emlékeztést, a könyveket, a szomorúságot nekem, én öreg vagyok és leány... De ön fiatal és férfi, menjen ki az életbe küzdeni, dolgozni... A jó Isten vezérleje minden lépését, tegye őt boldoggá és vezesse karjai közé azt a fiatal, édes teremtést, kinek nemcsak szíve, lelke, de kora és külseje is méltó lesz Önhez.“

Akár hiszitek, akár nem, az első pillanatban dühösen földhöz csaptam a szegény vén leány levelet. Micsoda, ez a madárijesztő azt meri hinni?... Az ifjuság kevély, hű ördöge tombolt bennem. Egy gunyos fölvilágosító levelet akartam neki írni. Le is írtam, kezembe fogtam a pennát, de mielőtt még belekezdtem volna az írába, átfútoztam az levelet.

És a mint olvastam az egyik mondatot a másik után valami megmozdult bennem. Úgy éreztem, mintha vaskapcsokkal szoritánák össze a szívemet,

Mire az utolsó mondatot is elolvastam, hangos zokogással borultam le az asztalra. És a szívem megkönyebbült, a lelkem jobb lett ezektől a könyektől, a részvétl könyveitől.

A gunyos levél helyét csak ezt irtam a papírosra:

„Mégfogdom tanácsát. Megyek küzdeni, dolgozni, becsületes férfivá válni. S ha tervemből lesz valami, Önnek köszönhetem. Önnek, kinek emléket mindenté magammal viszem.“

És ez a levél nem is volt hazugság. Kitoroltem lelkemből a Zombory Ilma képét és dolgozni kezdtem. Ezelőtt két évvel, mikor már arra gondoltam, hogy csak mosolyogni fogunk a bolondságokon, fölkerestem a kis trafikot Anna kisasszony fogadot.

— Meghalt — mondta, mikor Lottiról kezdtem tudakozódni — meghalt ezelőtt öt évvel.

Látta, hogy elsápadok, szeliden, részvétellel hajolt hozzám:

— Mindent tudok. Szegény nővérem halála után egy levelet leltem a fiókjában, melyben arra kért, hogy a kebién lévő medallionban levél van, azt vele együtt tegyék a koporsóba. Úgy tettünk, a hogy kívánta, az ön levele vele maradt, vele a koporsóban is.

Úgy éreztem magam, mintha fejbe vágta volna. Aztán egyszerre csak kocsiba ültem és kint voltam a temetőben. Sokáig barangoltam, de végre mégis meglettem a vén leány sírját. És nézve a piros gránitkövet, valami nagy meggyugvás töltötte el a lelkemet. Ez a szegény halott itt őzi az egyetlen szerelmes levelet, melyet az életben kapott. Ez a tévedésből hozzá jutott pár sor boldoggá tette őt és talán édes álmokat ad neki lent a sírban is. És lássatok, erre a szerelmes levelemre mindig büszke vagyok, mert jót tettem vele, mert egy szegény, elhagyatott vén leány szívét illuziókban ringattam, és elhittem vele, hogy őt még szeretni lehet.

— **A Männergesangverein Zimonyban.** Holnap a derék s kitűnően iskolázott Männergesangverein Zimonyba rándul át, hol a Streicher féle szálloda nagyszobájában a „Cornevillei harangok“ című operettet fogja előadni. Megvagyunk győződve, ismerve az egyesület magas színvonalon álló kiképzését s kiváló műkedvelő erőit, hogy szabatos játékkal a szomszéd város lakóinak is megnyerendik osztatlan tetszését.

— **Sorozás.** A Pancsova városi illetőségűek sorozása tegnap kezdődött meg. Tekintettel a gör. kel. hívők hűsvétjára a sorozás f. hó 30-án folytatottatik.

— **Választmányi ülés.** A pancsovai tanítói fiókegylet választmánya pénteken d. e. a belvár. isk. egyik tantermében Karner János f. egy. elnök elnöklése alatt rendkívüli ülést tartott, melyen résztvettek Steiner János, Lemle Rezső, Máthé Albert, Reich Gábor, Tyahun János, Mihucz Ágoston, Schidek Ágost, Györgyevics Miklós, Molnár József, Sztodola Pál és Lambrecht Péter. Az ülés tárgyát az alapszabályok módosítása képezte, különös tekintettel a vall. s közokt. ügyi miniszter 86241 ex 1901. számú rendeletére. Előadó Lambrecht Péter összegezve a többi fiókegyleteknek erre vonatkozó határozatait az alapszabály módosítást pontról-pontra ismerteti. A javasolt módosítások alaposan megvitatták, elfogadtatták. A miniszteri rendeletben foglalt azon ohajást, hogy ezentűl évente egy fiók együl. s minden két évben egy nagygyűlés legyen, a választmány nem tartja helyesnek s a gyűlések számát nem akarja apasztani, hanem megmarad a régi szokás mellett, hogy ezentűl is évi két fiókegyleti s évi egy főegyleti gyűlés tartassék.

— **Körmenet.** Pénteken reggel tartott meg a Márkus napi — buzaszentelési körmenet, melyen számos hívő vett részt. A körmenetet főt. Mússics háziönök vezette; a menet reggel 7 órakor vonult ki a róm. kath. temetőbe, hol a buzaszentelés actusát a körmenetet vezető lelkész végezte. Ezután az iskolás gyermekek a körmeneten nem vettek részt, mert a városi tiszt főorvos a gyermekeknek a körmeneten való részvétele tárgyában a következő véleményt adta: „hogy az iskolás gyermekeknek a körmeneten való részvételét egészségi szempontokból, különösen tekintettel a jelenleg fennálló igen hűvös reggeli időre s azon körülményre, — hogy a gyermekeknek, a vallásosság követelményeknek eleget teendő, hajdon fölvel kell azon részt venni — s végül tekintettel, ha nem is nagy számú, de újból megjelenő köhögés és fültörésgyökök felléptének — helyesnek nem találok és annak beszűntetését kérem.“ — Ezen orvosi vélemény alapján a gondnokság az iskolás gyermekeknek a körmeneten való részvételét betiltotta.

— **Tánciskolai vizsga.** Louis Árpád, temesvári táncztanító, ki heteken át nagy buzgalommal s kiváló ügyességgel oktatta az ifju nemzedéket a táncművészetben, máj. hó 10-én fogja tanításának eredményét bemutatni. A táncvizsga a „Trombita“ szálló nagy termében d. u. 4—7-ig fog megtartani. Este 8 órakor táncmulatság lesz, melyen több új táncz lesz bemutatva, közte néhány nemzeti-táncz, a megfelelő nemzetek ruházatban.]

— **A tisztviselők fizetésrendezése.** Lukács László pénzügyminiszter az állami tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslattal mint hírlik már elkészült. A törvényjavaslatot már a közel jövőben be fogja nyújtani a Háznak. Az állami tisztviselők fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslat főbb pontjai a XI. fizetési osztály eltörlése, továbbá a VIII-ik fizetési osztályig menő fizetéseket 3 év alatt, a többi fizetési osztályokat pedig 7 év alatt rendezni.

— **Salon-sör a la Pilsen.** Kontilovics Emil, a „Hungaria“ szálloda jönevű bérloje megragad minden alkalmat, hogy a közönségnek igényeit kielégíttesse. Mástól fogva a kitűnő Hagenmacher féle sör a la Pilsen, kerül csapra. Ezen sörkülönlegességnek kimérése Pancsován kizárólag csak is az ő helyiségében lesz. Fel tehát Kontilovicshoz a kiváló minőségű sört élvezni!

— **A sorozás eredménye.** A lefolyt héten tartott meg a járásbeli községek hadköteleseinek sorozása a Wiedmann féle sörházban. A sorozás elnökei a közös hadsereg részéről Matiegka János alezredes, a honvédség részéről Bartha Lajos alezredes, civil-elnök Bohus Károly, franzfeldi ág. hitv. ev. lelkész voltak. Mérték alá került az I. korosztályból 561; a II. korosztályból 277; a III. korosztályból 238, magasabb korosztályból 1, összesen 1077 állításköteles. Az ujonczjutaléka besoroztatott ajánlással 2, ajánlás fentartásával 286, összesen 288. A póttartalékba 35, köztük 1 pap növendék, 1 tanító, 7 családfentartó, kevésbé alkalmas 25, hadsereg póttartalékába 1, felülvizsgálatra utaltatott 12, katonai kórházba 4 s polgári kórházba 5.

— **Ertekezlet.** A „Délmagyarországi tanítóegylet“ alapszabályainak módosítása tárgyában egy bizottságot küldött ki, mely tegnap tartotta Verseczen értekezletét. Városunkból Molnár József és Lambrecht Péter vettek részt az értekezleten.

— **A belügyminiszterium** egy újabb rendeletével úgy intézkedett, hogy a jövőben levizsgázott orvos növendékek csak is egy évi kórházi gyakorlat után kapják meg az oklevelüket. A napokban a miniszterium az itteni közoktatás igazgatóságához kérdést intézett, van-e a közoktatásban ilyen gyakorló orvosok számára lakás? Miatán a városi közoktatás miniszteri rendeletben körülírt követelményeknek minden tekintetben megfelel, az igazgatóság jelentését már be is terjesztette, s így kilátás van rá, hogy a közel jövőben már a mi kórházunkban is lesznek gyakorló orvosok.

— **Országos fagy.** Nagyon szomorú meglepetésre ébredt Szt. György napján az ország lakossága. 23-ról 24-ére eső éjjelen a fagy elpusztította az ország összes gyümölcs s szőlőtermését. Egyetlen éjszaka milliókra

menő kárt okozott. Nálunk s a környéken is, így testvérvárosunkban Verseczen is, nagy kárt okozott a hideg.

— **Ragályos betegség.** Már megint kísért egy kellemetlen vendég, a gyermekek kintzója a számarhurut. Egy családban négy gyermeknek volt e héten számarhurutja s a gyalázatos betegség két kis ártatlan gyermek életét ki is oltotta.

— **Vizsgálat.** A sorozóbizottság a napokban megvizsgálta a rendőrség által vezetett katonai nyilvántartási naplókat, melyeket Koncsék Sándor rendőrségi tisztviselő vezet a legnagyobb pontossággal s lelkiismerettel, s mindent a legszebb rendben talált. A bizottság a tapasztaltak felett teljes meglepedését fejezte ki a lelkiismeretes tisztviselőnek.

— **Bezárt bolt.** A nemrég keletkezett „olcsó bolt“, a starcsovai utcában levő Klein féle üzletet, mely a többi kereskedőknek igen nagy kárt okozott, a hatóság egy miniszteri rendelet alapján, mely szerint „áruknak ingerlő módon való elárúsítása tilos“ a múlt héten bezáratta.

— **Kirándulás.** Múlt vasárnap Belgrádban nagy katonai parádé volt, melyen Pancsováról majdnem 200 kiránduló vett részt, kiknek épségben maradásáról s a szerencsés hazajöveteléről csak a jó Isten gondoskodott, mert ha ez nem gondoskodna, a „Dunagőzhajótársaság“ bizonyosan nem tenné. Ennek a társaságnak a fődolgozó utasok pénzét bezsebelni, életbiztonságáról pedig gondoskodják az úr Isten. A kirándulókat a társaság kis s rozoga „Arad“-on vitte s hozta haza. Igazán csoda, hogy ez a rozoga építmény a nagy teher alatt nem ült le a Duna mélyesége fenekére. Annyi panasz volt már a Dunagőzhajótársaság ellen s ez mégis azt teszi, a mit akar. Hát nincsen hatóság, a mely ezt a társulatot megzabolázza? Vagy a múlt századokbeli pasák jo-gaival van ezen társulat felruházva, s pasáskodása ellen nincsen orvosság? Bizony, bizony már nagyon ideje volna egyszer alaposan a körmére koppintani.

— **Öngyilkosság.** Nehéz az élet. Sok, sok embert nyom a megélhetés gondja s ez az oka a mindenütt szaporodó öngyilkosságnak. Farkas Mihály, itteni illetőségű 51 éves napszamos vállaira is ólomsúlylyal nehezedett az élet s ezért elkeseredésében egyszerűen eldobta magát az életet. Pénteken d. u. kiment a népkertbe, elővette imádságos könyvét elvégezve utolsó imáját megvitt körül fél liter marulogot. Az esetről értesített rendőrség az öngyilkos jelöltet a kórházba szállította, hol az illető, a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, este 9 órakor roppant kinek között kiszendvedt.

— **Hivatlan városi vendégek.** Pénteken három kocsi csavargó koldus, fáraó ivadéka, érkezett a vásárra. Persze az e fajta népség nem olvas újságot, s miután a város tanácsa sem volt oly előzékeny, hogy a vásár elhatalasítására vonatkozó miniszteri rendelet hiteles másolatát megküldte volna nekik, nem tudták, hogy a vásár csak e héten lesz. A rendőrség az egész karavánt partfogásába vette s eltoloncolta.

— **Állást nyerne.** Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyerne: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselő, községi jegyzők és jegyzőnökök, nő-tisztviselő, kereskedelmi alkalmazottak és gyakoronokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Róka Szilárd utca 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyiltűben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb es-ütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

— **Vizállás.** Apad a Temes. F. hó 20-án a vizállás 413 m., 25-én 389 m. volt a 0 pont felett.

— **Hová lesz a gombostű?** A legnagyobb gombostűgyár a világon Birminghamban (Anglia) van és körülbelül 30 millió tűt gyárt naponként. Az angol gyárak összesen 56 millió darabot, a francziák 20 és a németek 10 milliót, egész Európában minden nap 86 millió darab gombostűt gyártanak. E horribilis summánál önkénytelenül föl-múl a kérdés mi lesz ebből a sok túlból. A legtöbb elvesz és csak igen kevés megy tönkre törés által. Ha Európa egész lakosságát 240 millióra becsüljük, akkor csak minden harmadik embernek kell naponta egy tűt elveszítetnie, hogy az egész 86 milliónyi mennyiség elhasználtassék. Ez kitesz naponta 24.000 koronát. A gombostű gyártása sokkal gyorsabban történik, mint ahogy az ember olvasni tud. Az a kérdés már most, hogy hová tűnt el az a sok gombostű és hogy van az, hogy az emberiség még mindig nem jár állandóan gombostűkön.

— **Feladatunk és cziunk a betegek táplálásánál** a testet aképpen megtartani, hogy a természet által adott erő, a betegségek okozóinak leküzdésére tevékeny maradjon és hogy képes legyen a beteges változásokat a megtámadott szervekben legyőzni. Különösen lázas betegségeknél, krónikus fertőző bajoknál, mint pl. a tüdőgümőkórnál, hol a szövetek szétmállása fokozott, a fehérvérsejtszám magasabb. Az anyagnak pótlása a táplálkozás által a legtöbb esetben az étvágy hiánya és az emésztési zavarok miatt meggátoltatik. Különösen nehéz a mindennapi étellel az elégséges fehérvérnyújtása, mely a tápláléknak az életműködéséhez nélkülözhetlen alkotórésze. Könnyen sikerül ennek pótlása a Somatose segítségével, mivel ezen hűből előállított erősítőszert csaknem kizárólag fehérvérnyújtó tartalmaz, teljesen oldódó és könnyen felszívódó alakban, miáltal az emésztési szerveket igénybe nem veszi, hanem egyenesen a test nedveit által vétetik fel. Ezen kívül a Somatose-nak még azon jó tulajdonsága van, hogy nagy mértékben fokozza az erőt és étvágyat.

Közgazdaság.

A taraczk irtása.

Sokat, nagyon sokat irtak már arról, hogy hogyan kell szántóföldjeinket az annyira veszedelmes taraczkától megszabadítani, de ennek dacára, ha utazásaink alkalmával egy-egy pillantást vetünk a vasut mentén elterülő táblákra, annyi taraczkot látunk, mintha csak mesterségesen akarnák a gyomot szaporítani.

Egy külföldi gazdasági lapban most a következő tapasztalását közli egy gazda:

Ő a szántóföldnek erősen betaraczkosodott részét kétszer megszántatta, majd boronával s az amerikai irtókapával megmunkáltatta s ezután bevetette sárga mustárral. A mustár a jól megporhanyított földben rendkívül gyorsan fejlődött s midőn virágzásnak indult, alszántatott. Az alszántással egyidejűleg eltűnt a taraczk is, s azóta nyoma sem mutatkozik. Ebből kifolyólag azt ajánlja a gazdáknak, hogy a taraczkos földeket június, július, vagy augusztusban mustárral vessék be s ezután ezt virágzaskor szántsák alá. Szerinte fődolgozó az, hogy a mustár gyors fejlődésnek indulhasson és a taraczkot elnyomhassa; minél fogva a talaj jól megporhanyítandó. Sovány talajokat, a hol a mustár kelteklépen ki nem fejlődnek, álló és műtrágyával kell megtrágyázni s azonkívül a mustárt kétszer oly sűrűn elvetni, mint normális körülmények között.

Mi azt hisszük, hogy nem csak mustár lehet alkalmas a taraczk elnyomására, hanem már gyorsan növő s a talajt jól beárnyékoló növény is; s midőn erre vonatkozólag gazdáink figyelmét felhívjuk, még csak azon megjegyzést tesszük az előadottakhoz, hogy az illető növényt nem kell feltétlenül alszántani, hanem azt takarmányyerés céljából is kaszálhatjuk.

Nyilttér*)

*) Ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Pompás és előkelő nyári időző hely. — Déli vasut állomás: Pöhl-se-ach, Bécsből 6 órányira. Idény: Májustól szeptemberig.

Rohitsch-Sauerbrunn

gyógyfürdő

A „zöld Stájerország gyöngye.“

1901. évben a gyógyfürdő 30.0 vendég által vétetett igénybe (fennállása óta a legmagasabb vendégszám.)

A „Tempelquelle“ és „Styriaquelle“ források a Karlsbad és Marienbad források gyógyhatásához legközelebb állanak. **Gyógyhely:** gyomor-, bél-, máj- és vesebajok, a légzőszervek hurutjai, cukorbetegség, epék, hólyagbántalmak ellen. Terjedelmes Parkkal, nagy lombos és fenyőerdőkkel terránkúrák részére. — 3 nagy fürdőintézet meleg, hideg, és ásványfürdőkkel. Kitűnő fürdőzenekar. — Sportversenyjátékok. Változatos társasági élet Ismertető füzeteket és Prospektusokat küld az Igazgatóság.

20-1

Hirdetések.

(Férflak ingyen kapnak)

olyan új találmány orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy százoldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legmulatrametőbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarországi könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatal-kori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménynyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alandj jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érette bárholonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarországi könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amer. ka. A levelek mindig bármintessitendők.

Kontilovics Emil „HUNGARIA” szállója.

Kontilovics Emil „HUNGARIA” szállója.

Hagenmacher-féle Salon-sör à la Pilsen.

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű sörkedvelő közönség szíves tudomására hozni, hogy a Hagenmacher-féle jó hírnévnek örvendő és általánosan kedvelt sör különlegessége:

Salon-sör à la Pilsen

első csapolása f. évi április hó 27-én vasárnap veszi kezdetét és annak kimérése Pancsován kizárólag csakis az én helyiségeimben lesz.

Egyidejűleg van szerencsém a t. közönség szíves figyelmét felhívni **k i t ü n ő konyhám és pinczémre.**

A midőn eddigi becses pártfogásukat a jövőre is kérem, főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelő, pontos és szigorú kiszolgálással a t. vendégeim teljes meglegedését kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

KONTILOVIC EMIL.

Hagenmacher-féle Salon-sör à la Pilsen.

WITTIGSCHLAGER KÁROLY

Budapest 1885. ezüst érem.

KÖNYVNYOMDÁJA

☛ Telefon szám 49. ☛

Temesvár 1891. ezüst érem.

Pancsován, Gromon-utczában, 2. szám alatt, saját házában.

Készít mindennemű

☛ könyvnyomdai munkákat, ☛

u. m.: szín- és műnyomást, műveket és brochureokat az országban divó minden nyelven, ügyvédi és hivatali táblázatokat, számlákat, szállítóleveleket, körözüvényeket, árjegyzékeket, eljegyzési és esketési kártyákat, meghívókat, hirdetések, gabonavásárlási szelvényeket, látogató, czim és ajánlási-jegyeket, czimmal és czéggel ellátott levélpapírokat és kenderborítékokat stb. stb.

elegáns, tiszta és legszebb kivitelben,

☛ a lehető legolcsóbb áron ☛

2096. sz.
1902. tkv.

Miklya Juonak Bozsini Illia elleni árverési kérvénye 105 kor. s. jár. iránti vhatási ügyében.

Végzés, árverési hirdetményi kivonat.

Az alibunári kir. járábírószág mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Miklya Juon kevi-szöllősi lakos javára 105 kor. tőke 86 kor. 05 fill. eddigi 21 kor. 60 fill. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a a 156. §-ai értelmében Bozsini Illia adós illetve Bozsini Jovan hagyatéka Bozsini Angéla, kk. Bozsini Salamon, Rebeka, Péter, Paraszkeva társtulajdonos kevi-szöllősi lakosok ellen a kevi-szöllősi 2586 sz. tkvben foglalt: 1) 209. sz. ház 400 □-ól házhelyre 560 kor. 2) 5. dűlő 116 hrsz. 1. h. I. o. kaszálló 122 kor. 3) hrsz. nélküli 800 □-ól kertre 122 kor. 4) 36. hrsz. 1200. h. I. o. szántó 199 kor. 5) 36. hrsz. (83. 3. 4. 9) 1 h. 200 □-ól II. o. szántó 199 kor. 6) (18 134. 34. 158.) 1200. h. II. o. szántó 199 kor. 7) (alt Vlad 49. 27. 48. 1200. h. II. o. 199 kor. Ilancsui kerte 645 hrsz. 530 □-ól kertre 62 kor. 69. hrsz. 430 □-ól kertre 68 kor. becserban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Kevi-Szöllős községében 1902. évi május hó 21. napján d. e. 9. órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint a Kevi-Szöllős községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1) Kikiáltási ár becser.
- 2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
- 3) Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10%-át vagyis 56 k. 12 k. 30 f. 12 k. 20 f. 19 k. 90 f. 19 k. 90 f. 19 k. 90 f. 19 k. 90 f. 16 k. 20 f. 6 k. 80 f. vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Kir. jbiróság tkvi hatóság.

Alibunáron, 1902. évi márcz. hó 10-én.

Bartha,

kir. albíró.

1-1

Az állat-praepratumok teljesen molymentesek.

Állatok minden fajainak kitérésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

Budapest, 1900: Állami érem.

nyilv. állatpraepráló és tanszerkesztő intézete.

BUDAPEST, József-körút 13.

Emlősök és madarak természetűen a legújabb módszerrel (modellirozással) készítettnek: szebben, jobban olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitérésére nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK:		MADARAK:	
Egérnagysága . . . 0.80-1 frt	Pintynagysága . . . 0.80-1 frt	Menyét " . . . 2 "	Galamb " . . . 2 "
Nyest " . . . 5 "	Erdei bagoly " . . . 3 "	Róka " . . . 9 "	Nagy suly (Uhu) " . . . 6 "
Vaddisznófej " . . . 15-20 "	Sas (nagy) " . . . 12 "	Szarvasfej " . . . 35-30 "	Keselyű " . . . 12 "
Siketfajdkakas dürgős helyzetben ágon faldiszul " . . . 10 "	Nyir " . . . 7 "	Siketfajdi fej és fark faragott tablettán " . . . 5 "	Nyir " . . . 4 "

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati trophéák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emulós fejek; művészileg faragott tablettákon, mint szoborcsok, madarak, mint faldiszkek, emlősörök tepicheknek természetűen utáztott feljellek. **Óz, szarvas, agancsok** mondírozása tablettákra, levett agancsok koponyautáztatokra helyezése és minden egyéb praepratori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számitatik.

Az intézet kitérésére **szára frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol:** sas-fajokat, faldkakat, uhu és tuzókat, Medvét és medve-bocokat, hiuzt, vadmacskát, vidrát, farkast, E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árrakkal lesznek fizetve.

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak locomobil cseplőgép és „MILLENNÍUM” aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetest, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium” legújabb szerkezetű fúkaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicjai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczélöntésti-
ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselők: SINGER és PALMER, Temesvár.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 33 év óta megbízható beörzöslésül alkalmaztatik közvényne, csuznál és megbúlésknél.
Intés. Súlyabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatosa legyünk és csakis eredeti úvegeket dobozokba „Horgony” védjegyvel és a „Richter” cseplőgézzel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. ártban a legtöbb gyógyszerártban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.
lichter F. Ad. és tarsa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

Egy
jó házból való fiú,
megfelelő iskolai képzettséggel
tanoncznak felvétetik
heti fizetés mellett
a WITTIGSCHLAGER-féle könyvnyomdában,
PANC SOVÁN.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja
Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.
Az úvegek felszerelése kereskedelmi törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll.
Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegsége: enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalom okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keletű illyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitünő torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbetegségeknél stb. 3.) Minden izmat alaposan elhajt. 4.) Meglepo gyorsan gyógyít gyomorgerősöket, kólikát és gyomorszakgatást. 5.) Elyehatású hasiájto és vértisztító szer. tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitünően szolgál fogfájásnál, od as fogak, szájröhadás és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbúgást, a szájt és gyomorból erdő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint esodlatos gyógyszer szolgáln minden sebnél, hőpörseknél, szemölcs, égési sebek, elfagyott tagok, ruh. var és kiütéseknél, megszünteti a főfájást, zúgást, szakgatást, köszvényt, fültájást stb. Úgyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apacza-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van. Hamisításközt legjobban óvakodhatunk. ha egyenesen a gyárból hozatunk eredeti, behajlított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaúveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 filléért bérmentesen szállítva Ausztria Magyarorszag bármely postaállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részfizetés teljesítése esetén eszközölhetik.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kilátást ezen szer bármilyen sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelmes mütetek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű róza (centifolia) kenőcsét

használjuk, mely rendkívüli szívóerővel bír, s a seb k gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utóérhetetlenül áll. A valódi százlevelű róza (centifolia) kevés lésszámlható: gyermekágyasoknál jelentkező mellgyulladásnál, a tejfolyás elrekedésénél, mellkényedésnél, orrbánczánál, mindennemű régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábszáraiknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábknál sőt esontsznál is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és zúzott sebeknél; idegen testek, mindennemű faszilánkok, homok és sőrét, fűske stb. kivizása által való elvártítására; mindenféle, mindennemű égési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő feketesedő sebek, nyakdagadatok, vérdagadatok, fildagadatok, és gyermekek azott sebei stb. stb. Széküldés csakis az összeg előretalványozása után történik. 2. tégely ára portóval, szállítólevél let és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. **Köszönőiratok eredeti példányokban nagy számban állanak közbet-kintésre.** Óva intem az érdeklődöket hatástalan hamisítványok megvételétől és kérem szigorúan ügyelni arra, hogy minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) LIMITED in Pregrada” cizégnék kell beégetve lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nincs soha alávete a megromlásnak, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb, és hatásosabb; nem szenvednek sem a hidegség sem a forróság behatása alatt, emelöfgva bármely évszakban szétküldhetők. Ezen két szer majdnem mindig javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segélyének igénybevételeig. Természetesen mellőzni kell mindig más, hamisított szernek, vagy illyenfajta okosor ajánlott értéket és hatáskéllüli igényezvezt mindig even két, régióta bevált, olcsó és megbízható szer használatánál, melyeknek mint teljesen ártalmatlan, világszerte ismeretes szerekek, minden családnál bármely eshetőségek előfordulásánál készletben kellene lenniök. A hol ezen szerek nem volnának kaphatók a fent leirt, valódiságot bizonyító védjegygyel ellát a, onnét legelőszerebb direkt rendelni a következő címzésessel:

An Apotheke Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapesten Török J. gyógyszerártában, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerártában és Bécsben Brady C. gyógyszerártában.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagoí aratógépgyár.)

GRAND PRIX. P A R I S 1900-ban.

Kéveköto aratógép, Fúkaszalógép, Közörükészülék, „Daisy” marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kevekötofonal, gyártmánya.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s áraitakat nem kérdezte. Olcsó tartalék-részek óriási raktárban. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN Évi termelés 302,000 gép BUDAPEST, igazgató, V. ker. Váci-ut 30. sz.

F
Egy
Fel
Neg
Eg
ju
azz
a
mo
tet
nev
vag
sem
tás
és
fölk
áto
gás
az
me
mo
leg
érd
a k
bol
olda
kor
szül
bon
digi
das
gyü
zasi
gya
tem
szell
dig
holn
társ
mun
lyák
veté
ágyú
modi
kos s
meg
nyira
fűj
hagy
Enné
a kis
nerál
rancs
általa
vesze
fogtat
puska
katon
nagy
hados
madó
ahonn
megét
paranc
nyát i
gető
urak
alj os
gyüle
horvát
sainak